

**Аналіз регуляторного впливу
проєкту постанови Правління Національного банку України
“Про деякі питання здійснення обов’язкового страхування цивільно-
правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”**

I. Визначення та аналіз проблеми, яку пропонується розв’язати шляхом державного регулювання

Національний банк України (далі – Національний банк) відповідно до пункту 8¹ статті 7 розділу I Закону України “Про Національний банк України” наділений повноваженнями здійснювати державне регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій основі на ринках небанківських фінансових послуг у межах, визначених Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” та іншими законами України.

У пункті 1.10 статті 1 Закону України “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (далі – Закон про ОСЦПВ) визначено, що Уповноваженим органом є Національний банк.

Відповідно до Закону про ОСЦПВ Уповноважений орган затверджує за поданням Моторного (транспортного) страхового бюро України (далі – МТСБУ):

розмір базового страхового платежу (пункт 7.2. статті 7);

перелік, значення коригуючих коефіцієнтів та порядок їх застосування (пункт 7.2. статті 7);

Положення про єдину централізовану базу даних щодо обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (стаття 11, пункт 55.4 статті 55);

максимальні розміри страхової виплати за шкodu, заподіяну майну потерпілих, у разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на те працівників Національної поліції України (абзац третій пункту 33.2 статті 33, абзац другий пункту 36.1 статті 36).

Згідно з пунктом 7.2. статті 7 Закону про ОСЦПВ пропозиції МТСБУ щодо розміру базового страхового платежу та значень коригуючих коефіцієнтів підтверджуються актуарними розрахунками з урахуванням рівня збитковості даного виду страхування в цілому по галузі за останній розрахунковий період, який становить не менше року, та статистичних даних.

До Національного банку надійшло подання МТСБУ від 16.08.2021 № 9-01/29372 (далі – Подання).

Відповідно до Подання пропонується затвердити:

розмір базового страхового платежу за договорами обов’язкового

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до:01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89719

від 21.10.2021 18:07:20

страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів на рівні 180 грн;

перелік, значення коригуючих коефіцієнтів та порядок їх застосування;

Положення про єдину централізовану базу даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;

максимальні розміри страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих у разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на те працівників Національної поліції України в сумі 80 000 грн.

У Поданні наведено обґрунтування необхідності запропонованих змін, зокрема, зазначено, що запропоноване значення коригуючого коефіцієнту К₆, а саме розширення діапазону цього коефіцієнту від 1 до 5 на заміну існуючому діапазону від 1 до 3 залежно від показників збитковості/прибутковості діяльності страховика з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, підтверджується актуарними розрахунками з урахуванням рівня збитковості даного виду страхування в цілому по галузі за останній розрахунковий період, який становить не менше року, та статистичних даних.

Також у Поданні пропонується збільшити максимальні розміри страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих у разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на те працівників Національної поліції України з 50 000 грн до 80 000 грн з метою забезпечення популяризації зазначеного спрощеного способу врегулювання виплат.

Отже, є потреба в урегулюванні вищезазначених проблем та затвердженні відповідного нормативно-правового акта Національного банку.

Суб'єктами, на яких поширюється дія регуляторного акта, є страховики, які отримали ліцензію на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Проблема, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, має негативний вплив на діяльність страховиків.

Зазначене питання не може вирішуватися за допомогою ринкових механізмів, оскільки воно стосується реалізації повноважень Національного банку, визначених Законом про ОСЦПВ.

II. Визначення цілей державного регулювання

Цілями державного регулювання, що безпосередньо пов'язані з розв'язанням вищезазначених проблем, є реалізація повноважень Національного банку, визначених Законом про ОСЦПВ.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

В/33-0006/89719

від 21.10.2021 18:07:20

Регуляторний акт розроблено з метою виконання вимог Закону про ОСЦПВ щодо затвердження Національним банком за поданням МТСБУ розміру базового страхового платежу за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів; Переліку, значень коригуючих коефіцієнтів та порядок їх застосування; Положення про єдину централізовану базу даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів; максимальних розмірів страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих, у разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на те працівників Національної поліції України.

III. Визначення та оцінка всіх прийнятних альтернативних способів досягнення встановлених цілей з аргументацією переваг обраного способу

Ураховуючи потребу затвердження Національним банком за поданням МТСБУ визначених Законом показників та Положення про єдину централізовану базу даних, альтернативних способів досягнення встановлених цілей немає.

Таким чином, Національний банк з урахуванням положень Закону про ОСЦПВ обрав варіант прийняття акта, як найкращий спосіб досягнення зазначених цілей.

IV. Опис механізмів і заходів, які забезпечують розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта

Регуляторний акт, зокрема, передбачає:

розширення діапазону коригуючого коефіцієнту К6 від 1 до 5 на заміну існуючому діапазону від 1 до 3 залежно від показників збитковості/прибутковості діяльності страховика з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;

підвищення максимального розміру страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих, у разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на те працівників Національної поліції України з 50 000 до 80 000 грн;

затвердження Положення про єдину централізовану базу даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що передбачає включення до єдиної централізованої бази даних МТСБУ інформації про укладені електронні міжнародні договори з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89719

від 21.10.2021 18:07:20

Ступінь ефективності цього регуляторного акта оцінюватиметься за результатами аналізу показників діяльності страховиків, які отримали ліцензію на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та здійснюють діяльність на ринку страхування.

V. Обґрунтування можливості досягнення цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта

Вимоги регуляторного акта є обов'язковими для виконання усіма страховиками, які отримали ліцензію на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Ризик як негативного, так і позитивного впливу зовнішніх чинників на дію цього регуляторного акта потенційно зумовлюється головним чином змінами в законодавчих актах України, що може призвести до потреби внесення змін до цього регуляторного акта.

Впровадження вимог такого регуляторного акта не потребує додаткових витрат Національного банку, оскільки здійснюється в межах його повноважень.

Здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог акта відбуватиметься в межах здійснення Національним банком наглядової діяльності за здійсненням діяльності на ринку страхування із періодичністю, визначеною відповідними нормативно-правовими актами Національного банку.

VI. Визначення очікуваних результатів прийняття запропонованого регуляторного акта

Прийняття акта сприятиме реалізації повноважень Національного банку.

Позитивними результатами прийняття акта буде мінімізація ризиків страховиків під час укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та формування адекватної тарифної політики; включення до єдиної централізованої бази даних МТСБУ інформації про укладені електронні міжнародні договори з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та сприяння подальшому поширенню оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на те працівників Національної поліції України.

VII. Обґрунтування строку чинності запропонованого регуляторного акта

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89719

від 21.10.2021 18:07:20

Запропонований до розгляду акт набиратиме чинності з 01 червня 2022 року.

Строк дії акта не обмежений у часі.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта. Станом на вересень 2021 року кількість страховиків, які мають ліцензію на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, – 43 страховики;

2) розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог регуляторного акта. Кількісний показник результативності регуляторного акта визначатиметься через кількість страховиків, які матимуть право здійснювати діяльність з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів відповідно до вимог акта. Часові витрати страховиків полягатимуть у приведенні організаційної структури страховика у відповідність до вимог цього регуляторного акта в частині інформування щодо зміни розміру страхових сум;

3) обсяг валових страхових премій та здійснених страховиками валових страхових виплат за договорами з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. За даними звітності страховиків станом на 30 червня 2021 обсяг валових страхових премій за внутрішніми договорами за цим видом страхування становив 3245,3 млн грн, а обсяг валових страхових виплат – 1702,8 млн грн.

4) кількість укладених договорів з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у II півріччі 2021 року – 4 281 130 шт.;

5) кількість урегульованих вимог за шкоду заподіяну майну потерпілих під час оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на те працівників Національної поліції України в II півріччі 2021 року – 35 337 шт., а середній розмір урегульованих вимог страхових виплат за шкоду майну потерпілих становить – 10 350 грн.

Дія акта в разі його прийняття поширюватиметься на страховиків, які укладають договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, за якими здійснює нагляд Національний банк.

Якісним показником результативності є виконання суб'єктами господарювання вимог регуляторного акта під час укладання договорів

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89719

від 21.10.2021 18:07:20

обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Висновок щодо цього показника можна буде зробити за результатами застосування його норм на практиці.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких відстежуватиметься результативність регуляторного акта в разі його прийняття

Відповідно до статей 3 та 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Національний банк проводить базові, повторні та періодичні відстеження результативності власних регуляторних актів з урахуванням Методики відстеження результативності регуляторного акта Національного банку України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 14.04.2004 № 471.

Відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься з використанням статистичних даних. Цільові групи осіб для опитування чи наукові установи не залучатимуться для проведення відстеження результативності регуляторного акта.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься протягом року з дня набрання чинності цим актом відповідно до частини п'ятої статті 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, оскільки для відстеження результативності використовуватимуться статистичні дані.

Повторне відстеження проводитиметься не пізніше двох років із дня набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження результативності – раз на кожні три роки з дня закінчення заходів із повторного відстеження результативності регуляторного акта.

Інформування суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта здійснюватиметься шляхом його оприлюднення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

Голова Національного банку України

Кирило ШЕВЧЕНКО

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/89719

від 21.10.2021 18:07:20